

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในบรรดาปัจจัยการบริหารซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการนั้น คนหรือทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะสร้างสรรค์งานให้เจริญก้าวหน้า เพราะเมื่อคนมีความสามารถแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจะสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี และรวดเร็ว การที่จะให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในหน่วยงานจึงจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การที่บุคคลจะอุทิศตัวเพื่อหน่วยงานนั้น ต้องมีสิ่งที่มาจูงใจให้พวกเขาเหล่านั้นยอมปฏิบัติตามเป้าหมาย โน้มน้าวจิตใจให้เกิดพลังร่วมกันทำภารกิจ นั่นคือต้องสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรนั่นเอง

การที่บุคคลจะยินยอมทำงานที่ได้รับมอบหมายก็เนื่องจากบุคคลนั้นมีความยินดีและพอใจในงานซึ่งความพอใจในงานเป็นที่ยอมรับกันว่ามีความสำคัญมากประการหนึ่งในการทำงาน ซึ่งจะช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างดีที่สุด ประหยัดที่สุดและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะบุคคลนั้นจะปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียรยิ่งขึ้น ให้เวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้นและตั้งใจทำงานด้วยความกระตือรือร้น อุตสาหะพยายาม ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ในทางตรงข้าม หากบุคคลไม่มีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ งานจะดำเนินไปไม่ราบรื่น ระดับการปฏิบัติงานลดต่ำลง ความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงานจะหมดไป การปฏิบัติหน้าที่จะเฉื่อยชาลงทุกที และจะทำให้ประสิทธิภาพของงานด้อยลงในที่สุด (เดออร์ซาล, 2522: 78)

แรงจูงใจในการทำงานที่สามารถสร้างความพอใจในงาน จึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ในทุกองค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการตำรวจ เพราะตำรวจเป็นอาชีพที่มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากอาชีพอื่น คือ มีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสงบเรียบร้อยเป็นยอดแห่งความสุขและความสุขนั้นก็เป็ยยอดปรารถนาของทุกคน ดังนั้น จำเป็นจะต้องรักษาความสงบเอาไว้เพื่อให้เกิดความสุขตามที่ปรารถนา การปราบปรามโจรผู้ร้ายก็ดี การตรวจตราป้องกันมิให้เกิดเหตุร้ายก็ดี การจับกุมผู้กระทำความผิดมาสอบสวนลงโทษก็ดี การช่วยทหารรบกับข้าศึกก็ดี สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นส่วนหนึ่งของการกระทำเพื่อรักษาความสงบ ซึ่งเป็นภารกิจของข้าราชการตำรวจทั้งสิ้น

2. การรักษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญา กฎหมายมหาชน ที่ประกาศใช้เพื่อควบคุมความประพฤติของชุมชนซึ่งรวมกันอยู่ภายในประเทศ เมื่อประกาศ ออกใช้แล้วก็จำเป็นต้องมีผู้ดูแลและป้องกันมิให้ผู้ใดละเมิด หากมีการละเมิดเกิดขึ้นก็ต้องให้ เจ้าหน้าที่จัดการแก่ผู้นั้นไปตามกฎหมาย โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจมีภารกิจที่จะต้องป้องกัน มิให้มีการละเมิดเกิดขึ้นและถ้ามีการละเมิดเกิดขึ้นก็เป็นภารกิจของข้าราชการตำรวจที่จะต้อง ดำเนินการแก่ผู้ละเมิดกฎหมายเหล่านั้น

3. การบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน ข้าราชการตำรวจนั้นถือว่าเป็นมิตรที่ดีของ ประชาชน ธรรมดามิตรที่ดีนั้นจำต้องดูแลและเอาใจใส่ช่วยเหลือบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ของมิตร เป็นอย่างดี ดังนั้น การเอาใจใส่ช่วยเหลือให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนในด้านทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย ก็เป็นภารกิจอย่างหนึ่งของข้าราชการตำรวจ

4. การดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ สาธารณสมบัติซึ่งประชาชนใช้ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง สวนสาธารณะ สายโทรเลข สายโทรศัพท์ โบราณวัตถุ สิ่งเหล่านี้เป็นภารกิจ ของข้าราชการตำรวจที่จะต้องดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เวลานาน

จะเห็นได้ว่าภารกิจของตำรวจนั้นเกี่ยวพันอยู่กับประชาชนและผลประโยชน์ของ ประชาชนโดยตรง ดังนั้นข้าราชการตำรวจจะต้องถูกควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัย ตามระเบียบ วินัยตำรวจและตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ในการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจนั้นมีอุปสรรคมากมาย บางครั้งต้องเสี่ยงกับภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นโดยฉับพลัน อันเกิดมาจากการต่อสู้ขัดขวางการจับกุมของผู้กระทำความผิดกฎหมาย หรืออาจเกิดจากอุบัติเหตุ ที่คาดไม่ถึง ในการปฏิบัติหน้าที่ก็อาจได้รับบาดเจ็บหรือบางครั้งก็ถึงกับเสียชีวิตโดยเฉพาะใน ปัจจุบันประเทศไทยที่มีการพัฒนาความเจริญทางวัตถุก้าวหน้าไปมาก แต่ความเจริญทางด้าน ศิลธรรมและจิตใจตามไม่ทัน (แผนแม่บทกรมตำรวจ 2538:4) การประกอบอาชญากรรมมี วิธีการใหม่ ๆ และมีวิธีการที่สลับซับซ้อน มีการใช้อาวุธร้ายแรงและมีประสิทธิภาพสูง รวมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการประกอบอาชญากรรม จากสิ่งที่กล่าวมาแล้ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาตำรวจที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ข้าราชการ ตำรวจจึงต้องมีความพึงพอใจในการทำงาน เพื่อจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

กองปราบปรามเป็นหน่วยงานที่ถูกเลือกให้เป็นตัวแทนของตำรวจที่จะปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองเพราะเป็นหน่วยที่ปฏิบัติงานทั้งในกรุงเทพมหานคร และ ส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ งานที่ออกมาจึงมีลักษณะเหมือนงานของตำรวจนครบาล และ ตำรวจภูธร ซึ่งมีทั้งงานด้านการสอบสวน ปราบปราม และสืบสวน ซึ่งเป็นงานหลักในสายงานป้องกันปราบอาชญากรรม

โดยหลักการใหญ่แล้ว กรมตำรวจก็มุ่งผลิตข้าราชการตำรวจออกมาเพื่อปฏิบัติภารกิจในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ แต่ยังมีข้าราชการตำรวจอีกส่วนหนึ่งที่มีภารกิจด้านการเรียนการสอนและการปกครองดูแลนักเรียนตำรวจที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นนายตำรวจต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับประชาชน การเป็นผู้สอนหนังสือหรือผู้ปกครองให้แก่บุคลากรเหล่านี้ถือว่าเป็นอาจารย์ ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับความเป็นตำรวจที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองนั้น อาจารย์ตำรวจเหล่านี้จะไม่ได้ทำ เพราะต้องเตรียมการเรียนการสอน ให้แก่นักเรียนตำรวจ วางแผนการศึกษา ดูแลสุขภาพ ปกครอง หรือกระทำการใด ๆ ในลักษณะที่เหมือนกับสถานศึกษาทั่วไป เพื่อจะผลิตนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่มีประสิทธิภาพออกมารับใช้ประชาชน

แต่สภาพการณ์ในปัจจุบันคือ ในกลุ่มของตำรวจที่เป็นอาจารย์เหล่านี้มีการขอรับการแต่งตั้งโยกย้ายมาปฏิบัติงานในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และในทางกลับกัน กลุ่มของตำรวจที่ปฏิบัติงานรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนก็มีการขอรับการแต่งตั้งมาปฏิบัติหน้าที่อาจารย์สอนหนังสือให้แก่นักเรียนตำรวจ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของตำรวจที่เป็นอาจารย์และตำรวจที่ปฏิบัติงานรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงนับว่ามีความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงหน่วยงาน และยังเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไปด้วย

โรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการบริหารโดยจัดแบ่งส่วนราชการซึ่งปรากฏตาม พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 19) พ.ศ.2535 ลง 4 มีนาคม 2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 16, หน้า 47-51) มีฐานะเป็นหน่วยงานระดับกองบัญชาการประกอบด้วย 4 กองบังคับการ คือ

1. กองบังคับการอำนวยการ
2. กองบังคับการการปกครอง
3. กองบังคับการวิชาการ
4. กองบังคับการบริการการศึกษา

มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ คือ

1. ให้การศึกษาและผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
2. ฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรมตำรวจจัดให้มีขึ้นเพื่อการอบรมเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
3. ทำการวิจัย, ส่งเสริมวิชาตำรวจและศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการตำรวจ
4. ให้การบริการทางวิชาการแก่สังคม
5. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
6. ปฏิบัติงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีบุคลากร อันได้แก่ ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของกรมตำรวจ โดยเฉพาะครู และบุคลากรต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นกลไกอันสำคัญที่จะทำให้บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี กรมตำรวจจึงได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของครู และบุคลากรต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

1. ให้การศึกษาและฝึกอบรมนักเรียนนายร้อยตำรวจตามหลักสูตรปริญญาตรีเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ พอเพียงแก่การปฏิบัติงานในตำแหน่งรองสารวัตรหรือเทียบเท่าได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ให้การศึกษาและฝึกอบรมบุคคลภายนอก ซึ่งผ่านการสอบแข่งขันเพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
3. ให้การพิจารณาและฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ซึ่งผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
4. ให้การศึกษาและฝึกอบรมข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่สำเร็จปริญญาตรีสาขาต่าง ๆ ซึ่งผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
5. ให้การศึกษาและฝึกอบรมข้าราชการตำรวจและบุคคลภายนอกที่บรรจุหรือโอนมาเป็นข้าราชการตำรวจ
6. ให้การศึกษา ฝึกอบรมแก่ข้าราชการตำรวจในหลักสูตรอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากกรมตำรวจ เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม
7. ให้การสนับสนุนแก่หน่วยงานอื่น ๆ ของกรมตำรวจและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อการฝึกอบรม

8. ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเพื่อเป็นศูนย์รวมของวิชาการตำรวจและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ในอันที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจและเป็นแหล่งสะสมองค์ความรู้ทางวิชาการตำรวจเพื่อพัฒนาศาสตร์ด้านนี้ให้ก้าวหน้าสืบไป

อาจารย์และอาจารย์ปกครองในโรงเรียนนายร้อยตำรวจจะอยู่ในส่วนการบังคับบัญชาของกองบังคับการวิชาการ และกองบังคับการการปกครอง ตามลำดับ คือ

กองบังคับการวิชาการ มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการ การเรียน การสอน เพื่อผลิตข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
2. ฝึกอบรมตามหลักสูตร ที่กรมตำรวจจัดให้มีขึ้นเพื่อการอบรมเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
3. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและระบบการเรียนการสอน
4. ทำและส่งเสริมการวิจัย พัฒนาทางด้านวิชาการตำรวจ และศาสตร์สาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการตำรวจ
5. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองบังคับการวิชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจแบ่งส่วนราชการออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. กองกำกับการอำนวยการ
 - 1.1 งาน 1 (ธุรการ)
 - 1.2 งาน 2 (ทะเบียนพล)
 - 1.3 งาน 3 (การเงิน)
 - 1.4 งาน 4 (พัสดุ)
2. ส่วนวิชาการบริหารงานตำรวจ
 - 2.1 ภาควิชาการบริหารงานตำรวจ
 - 2.2 ภาควิชาการบริการสังคม
 - 2.3 ภาควิชาการอำนวยการ

3. ส่วนวิชาการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
 - 3.1 ภาควิชาการป้องกันอาชญากรรม
 - 3.2 ภาควิชาการปราบปรามอาชญากรรม
 - 3.3 ภาคอาชญาวิทยาและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

4. ส่วนวิชาสังคมศาสตร์และทั่วไป

- 4.1 ภาควิชาสังคมศาสตร์
- 4.2 ภาควิชามนุษยศาสตร์
- 4.3 ภาควิชาทั่วไป

5. ส่วนวิชากฎหมาย

- 5.1 ภาควิชากฎหมายปกครองและกฎหมายทั่วไป
- 5.2 ภาควิชากฎหมายสารบัญญัติ
- 5.3 ภาควิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ

6. ส่วนวิชาการสืบสวนและสอบสวน

- 6.1 ภาควิชาการสอบสวน
- 6.2 ภาควิชาการสืบสวน
- 6.3 ภาควิชาวิทยาการตำรวจ

7. กลุ่มงานวิจัยและเสริมการวิจัย

กองบังคับการปกครอง มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ปกครองและให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียน และผู้เข้ารับการอบรม
2. ดำเนินการเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักเรียน งานนันทนาการ งานพัฒนานักเรียน
3. ให้การศึกษาและดำเนินการเกี่ยวกับงานฝึกยุทธวิธี งานการฝึกหลักสูตรพิเศษและการฝึกหัดปฏิบัติราชการ
4. ให้การศึกษาและพัฒนาวิชาการทางด้านการฝึกต่อสู้ป้องกันตัว และพลศึกษา
5. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองบังคับการปกครอง โรงเรียนนายร้อยตำรวจ แบ่งส่วนราชการออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. กองกำกับการอำนวยการ
 - 1.1 งาน 1 (ธุรการ)
 - 1.2 งาน 2 (ทะเบียนพล)
 - 1.3 งาน 3 (การเงิน)
 - 1.4 งาน 4 (พัสดุ)
 2. กองกำกับการ 1 - 2 มีกองกำกับละ 6 งานปกครอง
 3. กองกำกับการ 3 - 4 มีกองกำกับละ 4 งานปกครอง
- กองกำกับ 1 - 4 ทำหน้าที่เกี่ยวกับการปกครอง ดูแล นักเรียน
4. กองกำกับการ 5
 - 4.1 งาน 1 (กิจกรรมนักเรียน)
 - 4.2 งาน 2 (พัฒนาบุคลิกภาพ)
 - 4.3 งาน 3 (จิตวิทยาและภาวะผู้นำ)
 - 4.4 งาน 4 (นันทนาการ)
 5. กองกำกับการ 6
 - 5.1 งาน 1 (การฝึกแบบตำรวจ)
 - 5.2 งาน 2 (งานการฝึกยิงปืน)
 - 5.3 งาน 3 (งานการฝึกหลักสูตรพิเศษและการฝึกหัดปฏิบัติราชการ)
 6. กลุ่มงานพลศึกษาและการฝึกต่อสู้ป้องกันตัว ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา วิชามวย วิชายูโด วิชาต่อสู้ป้องกันตัว วิชากีฬา

กองปราบปราม อยู่ในส่วนการบังคับบัญชาของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ การบริหารปกครองบังคับบัญชาหน่วยงานในบังคับบัญชา สั่งการ อำนวยการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความสงบเรียบร้อยให้เป็นไปตาม นโยบายของทางราชการ ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่น อันเกี่ยวกับความผิดคดีอาญาทั้งหลายที่พระราชอาณาจักร ตลอดจนร่วมมือประสานงานกับ หน่วยงาน องค์การต่าง ๆ ให้บริการช่วยเหลือประชาชน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 1 ฝ่าย 5 กองกำกับการ ดังนี้

1. ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่ในการตรวจสอบกลั่นกรองเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อวินิจฉัยสั่งการหรือกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารด้านต่าง ๆ ดังนี้

- งานที่ 1 (ธุรการ)
- งานที่ 2 (กำลังพล)
- งานที่ 3 (การข่าว)
- งานที่ 4 (นโยบายและแผน)
- งานที่ 5 (ส่งกำลังบำรุง)
- งานที่ 6 (งบประมาณและการเงิน)
- งานที่ 7 (รับเรื่องราวร้องทุกข์)
- งานที่ 8 (ตรวจรายงานการสืบสวน)
- งานที่ 9 (ตรวจสอบสำนวนการสอบสวน)
- งานที่ 10 (พลาริการ)
- งานที่ 11 (เทคนิคสื่อสารและเทคโนโลยี)
- งานที่ 12 (งานยานพาหนะและขนส่ง)
- งานที่ 13 (งานสวัสดิการ)

2. กองกำกับการ 1 มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดทางอาญาที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 5 แผนก คือ

- แผนก 1 ความคิดเกี่ยวกับร่างกายและชีวิต
- แผนก 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
- แผนก 3 ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงและความผิดเกี่ยวกับการค้า
- แผนก 4 ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน การก่อให้เกิดภัยอันตราย เพศ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

แผนก 5 ความผิดฐานฉ้อโกง ยักยอก การพนัน และความผิดตามกฎหมายอื่น ๆ รวมทั้งกฎหมายสรรพสามิต เช่น กฎหมายว่าด้วย สุรา ยาสูบ ไฟ่ ยานัตถุ์ ภาษีเครื่องดื่ม ภาษีไม้ขีดไฟ ภาษีเครื่องขีดไฟ ภาษีซีเมนต์ เป็นต้น

3. กองกำกับการ 2 มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวน การกระทำความผิดทางอาญาที่เกิดขึ้นทั่วราชอาณาจักร แบ่งเป็น 5 แผนก คือ

แผนก 1 ศูนย์รวมข่าวและวิทยุกระจายเสียง

แผนก 2 รวบรวมสถิติอาชญากรรม และอื่นๆ เฉพาะในหน้าที่ของกองปราบปราม
ทำประวัติอาชญากรรมและถ่ายรูป

แผนก 3 รถวิทยุ ซ่อมแซมและบำรุงรักษารถวิทยุและยานพาหนะอื่น ๆ

แผนก 4 บริการประชาชน

แผนก 5 กองกำลังหรือหน่วยจู่โจม เพื่อระงับเหตุฉุกเฉิน ปราบปรามการจลาจล
การก่อวินาศกรรม การจับกุมคนร้ายที่มีอาวุธร้ายแรง หรือมีพรรคพวกมา ตลอดจนความไม่สงบ
อื่นๆ โดยมีเจ้าหน้าที่เตรียมพร้อมอยู่เสมอ เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาหรือการร้องขอจาก
ตำรวจท้องที่จะสามารถออกปฏิบัติการได้ทันที

4. กองกำกับการ 3 มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีอาญาต่างๆ ในเขตพื้นที่ จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง สระบุรี ปทุมธานี นนทบุรี ลำปาง แม่ฮ่องสอน
เชียงราย เชียงใหม่ น่าน ลำพูน แพร่ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์
นครสวรรค์ อุทัยธานี อุตรดิตถ์ แบ่งออกเป็น 5 แผนก คือ

แผนก 1 ความคิดเกี่ยวกับร่างกายและชีวิต

แผนก 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

แผนก 3 ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงและความผิดเกี่ยวกับการค้า

แผนก 4 ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน การก่อให้เกิดภัยอันตราย เพศ
ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

แผนก 5 ความผิดฐานฉ้อโกง ยักยอก การพนัน และความผิดตามกฎหมายอื่นๆ
รวมทั้งกฎหมายสรรพสามิต เช่น กฎหมายว่าด้วย สุรา ยาสูบ ไฟ ยาเสพติด ภาษีเครื่องดื่ม
ภาษีไม้ขีดไฟ ภาษีเครื่องขีดไฟ ภาษีซีเมนต์ เป็นต้น

5. กองกำกับการ 4 มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีอาญาต่างๆ ในเขตพื้นที่
จังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง ตราด จันทบุรี
นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ขอนแก่น อุตรธานี
นครพนม หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย กาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 5 แผนก คือ

แผนก 1 ความคิดเกี่ยวกับร่างกายและชีวิต

แผนก 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

แผนก 3 ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงและความผิดเกี่ยวกับการค้า

แผนก 4 ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน การก่อให้เกิดภัยอันตราย เพศ
ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

แผนก 5 ความผิดฐานฉ้อโกง ยักยอก การพนัน และความผิดตามกฎหมายอื่น ๆ รวมทั้งกฎหมายสรรพสามิต เช่น กฎหมายว่าด้วย สุรา ยาสูบ ไฟ ยาเสพติด ภาษีเครื่องดื่ม ภาษีไม่ขีดไฟ ภาษีเครื่องขีดไฟ ภาษีซีเมนต์ เป็นต้น

6. กองกำกับการ 5 มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีอาญาต่างๆ ในพื้นที่จังหวัด นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี ระนอง กระบี่ พังงา ภูเก็ต สงขลา ตรัง พัทลุง สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส แบ่งออกเป็น 5 แผนก คือ

แผนก 1 ความคิดเกี่ยวกับร่างกายและชีวิต

แผนก 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

แผนก 3 ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงและความผิดเกี่ยวกับการค้า

แผนก 4 ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน การก่อให้เกิดภัยอันตราย เพศ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง

แผนก 5 ความผิดฐานฉ้อโกง ยักยอก การพนัน และความผิดตามกฎหมายอื่น ๆ รวมทั้งกฎหมายสรรพสามิต เช่น กฎหมายว่าด้วย สุรา ยาสูบ ไฟ ยาเสพติด ภาษีเครื่องดื่ม ภาษีไม่ขีดไฟ ภาษีเครื่องขีดไฟ ภาษีซีเมนต์ เป็นต้น

จากการกำหนดหน้าที่การงานและการแบ่งส่วนราชการ ทำให้กองปราบปรามมีเขตหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับคดีอาญาทั่วไปทั่วราชอาณาจักร โดยมีกองกำกับการ 2 ปฏิบัติหน้าที่พิเศษเป็นหน่วยสนับสนุนให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในกองปราบปราม โดยมีงานหลักคือเป็นศูนย์รวมข่าวรณีวิทยุ และหน่วยจู่โจม หรือหน่วยปราบจลาจล และบริการประชาชนในกรณีเร่งด่วนด้วย

นอกจากนี้กองปราบปรามยังเป็นศูนย์เฉพาะกิจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะ เช่น

ศูนย์ประสานงานป้องกันปราบปรามการค้าโสเภณีเด็กและการใช้แรงงานเด็ก

ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ศูนย์ป้องกันปราบปรามอบายมุข

ศูนย์ป้องกันปราบปรามอาวุธปืนผิดกฎหมายและอาวุธสงคราม

ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันปราบปรามการก่อจลาจลและการก่อการร้ายสากล

ศูนย์ประชาสัมพันธ์กองปราบปราม

งานมวลชนและชุมชนสัมพันธ์

สถานีวิทยุกระจายเสียง “เสียงสามยอด” หรือ “สสส.”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจและตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติงานสายป้องกันปราบปรามในกองปราบปราม

2. เพื่อทราบปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติงานสายป้องกันปราบปรามในกองปราบปราม

3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจและตำรวจชั้นสัญญาบัตรตำรวจที่ปฏิบัติงานสายป้องกันปราบปรามในกองปราบปราม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติงานสายป้องกันปราบปรามในกองปราบปราม

2. ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติงานสายป้องกันปราบปรามในกองปราบปรามเท่านั้น

3. ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมิถุนายน ปี พ.ศ.2539

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้บังคับบัญชาในระดับต่างๆ ของกรมตำรวจ ตลอดจนผู้ที่สนใจจะได้ทราบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติงานสายป้องกันปราบปรามในกองปราบปราม

2. เพื่อทราบถึงปัจจัยบางอย่างที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่อาจารย์ในโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติงานสายป้องกันปราบปรามในกองปราบปราม

3. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงหน่วยงาน และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป